

[Poul Schlüter.]

efter klare holdepunkter for at kunne tro, at den nordvietnamesiske regering overhovedet skulle kunne acceptere den mulighed, at der blev fred i Vietnam, uden sikkerhed for, at den sydvietnamesiske befolkning blev indrulleret under dens kommunistiske regime, om den kommunistiske ideologi for enhver pris er et vigtigere mål end freden og befolkningens udfrielse af lidelser for nogen pris.

Det må nu være opgaven fra alle sider at lægge det stærkest tænkelige pres på den nordvietnamesiske regering, som må tage det næste skridt. Herom må verdensopinionen og alle regeringer kunne samle sig. Det vil være en dyb skuffelse for alle, som oprigtigt ønsker fred i Vietnam, dersom venstreorienterede regeringer ikke i den nærmeste tid forstod deres forpligtelse og udslog sig for at deltage i arbejdet for at bevæge Nordvietnam til at moderere sin hidtidige, kompromisløse politik.

Der er stadig grund til at mene, at den mest direkte kontakt mellem konfliktens parter er den bedste vej til resultater. Vietnamspørgsmålet har jo stået på sikkerhedsrådets dagsorden i snart 2 år, men uden at man har kunnet få realitetsforhandlinger i gang. Problemet omkring en sikkerhedsrådsbehandling er stadig, at kun den ene af krigens parter, nemlig USA, er medlem af FN. Det må derfor snarere være direkte forhandlingskontakt, der arbejdes for.

Så vidt jeg kan se, må Genèveaftalerne af 1954 stadig kunne være åbningsgrundlaget for en forhandling. Disse aftaler udtrykker, hvad formentlig de fleste ville opfatte som naturlige led i en ordning af Vietnams forhold: suverænitæt for Vietnam, respekt for landets uafhængighed, dets territoriale integritet og dets enhed som målet. At det tillige må blive et centralt punkt i en fredsordning, at på længere sigt både de nordvietnamesiske og de amerikanske tropper trækkes ud af Sydvietnam, ved man jo at USAs regering anser for lige så selvfølgelig, som at der skabes sikkerhed for, at det vietnamesiske folk selv får lejlighed til at bestemme sin fremtid, uden at der påtvinges det diktatur af hverken venstre- eller højrepræget art.

Men det vigtigste at sige netop nu må være, at verdensopinionen ikke vil tåle en ren og skær afvisning af det nye og bety-

ningsfulde initiativ, den amerikanske præsident har taget. En kategorisk og kold afvisning eller formulering af betingelser, som er ensbetydende med, at håbet om forhandlinger brister, giver ikke Sydvietnam og USA meget andet valg end en fortsættelse af kampene efter enten den hidtidige eller en revideret strategi. Ansvar et hviler i denne time skæbnetungt på den nordvietnamesiske regering og på dens rådgivere.

Det er ganske klart, at Vietnamkonflikten indgår i hele den samlede asiatiske problemstilling i disse år. Kinas placering i verdenspolitikken og dette enorme lands politiske ambitioner rummer perspektiver, der ikke er uvedkommende for noget land på kloden. Efter at Kina er blevet i stand til at fremstille sit eget kernevåben, er den verdenspolitiske problemstilling forandret. En ny forandring vil indtræde, når Kina også fuldt behersker fremføringsteknikken for dette våben. Det vil ske snart. Det kan ikke undre nogen, at dette forhold er en af de afgørende motivationer for den amerikanske politik i det fjerne østen. Det er da også en hovedårsag til den påbegyndte opbygning, som nu er i gang omkring et antiraketraketsystem.

Det, som jo mest foruroliger omkring Kinas udvikling, er, at dette land står ganske uforpligtet over for alle internationale traktater, og at dets egne indrepolitiske forhold stadig er særdeles ustabile og rummer risiko for ukontrollable udløsninger, som før eller siden kan søge deres plads ikke inden for, men uden for Kinas grænser. Ingen kan vide sikkert, om den delvise neutralisering af Kinas magtpolitiske muligheder, som er skabt af det nuværende skisma mellem Kina og Sovjetunionen, på et senere tidspunkt vil blive afløst af en fælles blokdannelse. Det er ikke sandsynligt, men det er muligt.

Under alle omstændigheder er det farligt og skadeligt for stabiliseringen af freden i østen og i hele verden, at Kina er så aldeles isoleret og uforpligtet over for næsten alle andre nationers samarbejde. Det er bemærkelsesværdigt, at Kinas relationer til adskillige lande for få år siden var væsentligt bedre end nu. Det er derfor stadig vigtigere at arbejde for, at Kina kan blive optaget som medlem af FN. Helst burde